

Istiden i det danske landskab

Forfatter: Michael Houmark-Nielsen

Udgivet af Lindhardt og Ringhof, 2021, 392 sider

ISBN 9788711984796

Pris: 399,95 kr. (vejledende)

BOGANMELDELSE

AF PETER ROLL-JAKOBSEN, GEUS

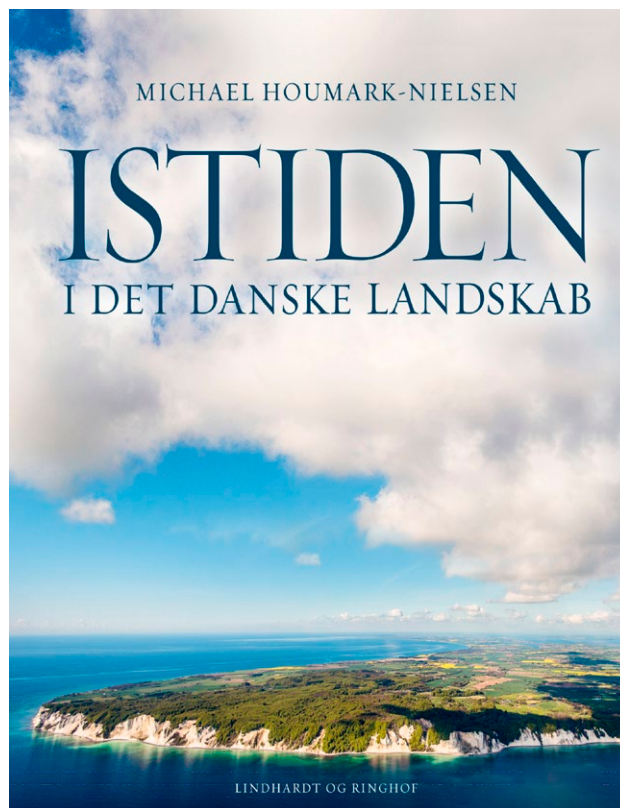
En ny og spændende bog om det danske landskab og landskabets dannelse skrevet af geolog Michael Houmark-Nielsen er udkommet på forlaget Lindhardt og Ringhof.

I bogen beskrives landskaberne skabt af isen under istiderne i Danmark. Beskrivelsen af landskaberne er opdelt i områder, hvor landskabets udformning og opbygning er gennemgået, og der er givet en tolkning af dannelsen af landskabet for de enkelte områder. Tanken med opdelingen i områder er at bogen kan bruges som 'turguide', hvor man kan fordybe sig i landskabets dannelse i en afgrænset del af landet. I indledningen gives der en oversigt over klimasvingninger og nedslagninger samt udbredelsen af iskapperne gennem de sidste 3 millioner år, og specielt i de to sidste istider Saale og Weichsel, der har sat sig de tydeligste spor i landskabet. Afsnittene om de landskabsdannende processer og metoder er fordelt i de forskellige kapitler, der omhandler områdebeskrivelserne. Det skyldes muligvis at Michael Houmark-Nielsen ville undgå et 'tungt' lærebogsagtigt kapitel. Om man kan lide den fordeling af stoffet, er en smagssag, som det overlades til læseren at forholde sig til.

En af de ting man kan savne når man sidder med en lettilgængelig bog om landskabet og dets dannelse, er at få et indblik i de dele af landskabet, der er dannet efter istiden, som også præger og fylder meget i det danske landskab og som indeholder mange spændende dannelseshistorier, men bogens primære fokus er selvfølgelig også landskaber skabt af isen.

Michael Houmark-Nielsen har siden 1977 skabt sig en karriere i forskningsverdenen indenfor Kvartærgeologi, hvor han med sin store og engagerede indsats på mange områder har bidraget med en fundamental indsigt og forståelse af istidens klimahistorie og dannelsen af landskabet. Det har udover en dr.scient. titel også givet ham en tildeling af Danmarks Geologipris.

Udover de klassiske glacialstratigrafiske undersøgelser, der er foretaget i Danmark, bygger bogen i

høj grad på landskabstolkninger, lavet ud fra den digitale terrænmodel fra SDFE (Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering). Det er, som det også fremgår i bogen, et meget detaljeret og illustrativt medie til at vise landskabsformer, og det giver fantastiske muligheder for at tolke dannelsen af landskabet. Udover landdelen er de havdækkede dele af Danmark inddraget i tolkningen, hvilket giver en meget stor sammenhæng i tolkningen af de danske landskaber, og er med til at øge forståelsen af landskabets kontinuitet.

Houmark-Nielsen har valgt at bruge en overhøjning på 10× for landdelen og 15× for de havdækkede områder. Det fremhæver mange landskabstyper, der ikke er så markante, men det øger også risikoen for, at man kommer til at tolke på landskabselementer, der er kunstigt skabt ved overhøjningen.

Bogen er velillustreret, nemt tilgængelig og skrevet i et letforståeligt sprog, som kan formidle en viden om det danske landskab til både et bredt publikum såvel som til fagpersoner.